

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: J. A.J. A.-A.,
státní příslušnost Irácká republika

zastoupen Mgr. Ondřejem Zaorálkem, advokátem sídlem 700 30
Ostrava – Zábřeh, Kpt. Vajdy 3046/2

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR
sídlím 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023 č. j. OAM-61/ZA-ZA11-K09-2023,
ve věci mezinárodní ochrany

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023 č. j. OAM-61/ZA-ZA11-K09-2023 se **zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 6 800 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. V napadeném rozhodnutí žalovaný konstatoval, že dne 17. 1. 2023 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Správní orgán vyzval žadatele o udělení mezinárodní ochrany, aby se dne 21. 6. 2023 dostavil k pohovoru. Výzva k pohovoru byla žadateli doručena náhradním způsobem podle § 24 odst. 3 zákona o azylu uložením na příslušné provozovně poštovní licence, neboť žadatel si nepřevzal písemnost zaslanou mu poštovní přepravou na adresu pro doručování, konkrétně na adresu uvedenou žadatelem v žádosti o povolení opuštění pobytového střediska dle § 82 odst. 1 a 3 zákona o azylu na dobu delší 15 dnů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že písemnost byla uložena na příslušné provozovně držitele poštovní licence ode dne 9. 6. 2023 do 19. 6. 2023, aniž by byla ze strany žadatele vyzvednuta. Dne 21. 6. 2023 se však žadatel k pohovoru ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu nedostavil. Na základě těchto skutečností žalovaný dle § 25 písm. d) zákona o azylu řízení ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany zastavil.
2. Žalobce v žalobě namítal, že se nikdy nedozvěděl o tom, že mu byla doručována výzva, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru. V poštovní schránce nenalezl jakoukoliv písemnost o tom, že by mu na příslušné provozovně držitele poštovní licence byla uložena výzva, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru. Pokud by v poštovní schránce našel písemnost o tom, že mu na příslušné provozovně držitele poštovní licence byla uložena výzva, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru, nepochybně by se včas dostavil na příslušnou provozovnu držitele poštovní licence, zde by si vyzvedl uloženou výzvu, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru, a následně by se včas dostavil k doplňujícímu pohovoru. Skutečnost, že v poštovní schránce nenalezl jakoukoliv písemnost o tom, že by mu na příslušné provozovně držitele poštovní licence byla uložena výzva, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru, si vysvětluje buď pochybením pošty spočívajícím v tom, že taková výzva do poštovní schránky ve skutečnosti nebyla vhozena, což se bohužel v České republice občas stává, nebo tím, že takovou výzvu (v případě, že by taková výzva do poštovní schránky ve skutečnosti byla vhozena) z poštovní schránky odcizila třetí osoba, což se bohužel v České republice rovněž občas stává. Tuto skutečnost je třeba navíc vnímat optikou toho, že ještě neovládá český jazyk, v českém prostředí ještě není dostatečným způsobem etablovaný, v českém prostředí se ještě nedokáže dostatečným způsobem orientovat a pohybovat, a tedy že se nedokáže takovým a podobným nástrahám zdejšího života efektivně bránit a efektivně na ně reagovat. Žalobce poukázal na skutečnost, že na jeho straně absentuje subjektivní stránka ve vztahu k jednání, na které pamatuje § 25 písm. d) zákona o azylu, neboť se ani o předmětné výzvě, ani o naplánování termínu doplňujícího pohovoru jednoduše vůbec nedozvěděl, a to bez svého zavinění. Pokud se o předmětné výzvě a o naplánování termínu doplňujícího pohovoru nedozvěděl, a to bez svého zavinění, nelze tvrdit, že by se jakožto žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu nedostavil k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo že by jakožto žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu neposkytoval informace pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, když oním závažným důvodem zde byla skutečnost, že se ani o předmětné výzvě, ani o naplánování termínu doplňujícího pohovoru vůbec nedozvěděl, a to bez svého zavinění. Žalobce uvedl, že ze správního spisu zjistil číslo zásilky, ve které měla být obsažena výzva tomu, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru (X). Po získání náhledu do internetové aplikace subjektu Česká pošta, s.p. s názvem

„sledování zásilek“, a to právě pomocí tohoto čísla zásilky (náhled do této internetové aplikace je v příloze - příloha č. 03), namítá, že zde existují určité pochybnosti o tom, zda předmětná zásilka byla na příslušné provozovně držitele poštovní licence řádně uložena po stanovenou dobu deseti dnů. Z předmětné internetové aplikace se totiž podává, že dne 09. 06. 2023 (pátek) se subjekt Česká pošta, s.p. pokusil předmětnou zásilku doručit, avšak marně, neboť adresát této zásilky na doručovací adrese nebyl zastižen, a tedy předmětná zásilka byla následně uložena na příslušné provozovně držitele poštovní licence. V případě, že rozhodnou skutečností pro uložení zásilky na příslušné provozovně držitele poštovní licence má být neúspěšný pokus o doručení zásilky jejímu adresátovi z důvodu nezastižení adresáta na doručovací adrese, musí být tato skutečnost rozhodným okamžikem také pro počítání desetidenní lhůty, během které je možné si předmětnou zásilku vyzvednout na příslušné provozovně držitele poštovní licence tak, aby si adresát této zásilky mohl tuto zásilku na této provozovně vyzvednout hned první den z těchto deseti dnů nebo třeba až poslední z těchto deseti dnů, s tím, že do této desetidenní lhůty nelze započítávat den, ve kterém nastalo okolnost rozhodující pro počátek běhu této lhůty (touto okolností je v tomto případě je právě neúspěšný pokus o doručení zásilky jejímu adresátovi z důvodu nezastižení adresáta na doručovací adrese). Protože dne 10. 06. 2023 (sobota) byla příslušná provozovna držitele poštovní licence zavřena, prvním dnem z těchto deseti dnů by měl být den 12. 06. 2023 (pondělí) a posledním z těchto deseti dnů měl být den 21. 06. 2023 (středa). Tedy pokud by se jakožto adresát předmětné zásilky o existenci této zásilky dozvěděl, mohl by si tuto zásilku vyzvednout ještě během dne 21. 06. 2023 (středa), a to v době až do uzavření příslušné provozovny držitele poštovní licence. Za této situace by nebylo možné mu vytýkat, že by se dne 21. 06. 2023 (středa) nedostavil k doplňujícímu pohovoru, neboť o konání tohoto pohovoru by se dozvěděl až po čase, na který byl tento pohovor naplánován. V případě, že by prvním dnem ze shora uvedených deseti dnů měl být již den 10. 06. 2023 (sobota), posledním z těchto deseti dnů by byl den 19. 06. 2023 (pondělí). Tedy pokud by se jakožto adresát předmětné zásilky o existenci předmětné zásilky dozvěděl, mohl by si tuto zásilku vyzvednout ještě během dne 19. 06. 2023 (pondělí), a to až do uzavření příslušné provozovny držitele poštovní licence. Za této situace by nebylo možné mu vytýkat, že se dne 21. 06. 2023 (středa), tedy během necelých dvou dní ode dne, kdy se o konání doplňujícího rozhovoru mohl dovědět, tedy během takto krátké doby, nedokázal dostavit k doplňujícímu pohovoru, když je zřejmé, že je nezbytné žadatele o udělení mezinárodní ochrany vyrozumět o termínu konání takového pohovoru s dostatečným časovým předstihem, aby se žadatel o udělení mezinárodní ochrany mohl na takový pohovor řádně připravit. Tedy pokud by se jakožto adresát předmětné zásilky o existenci předmětné zásilky dozvěděl, nedostavení se k doplňujícímu pohovoru v situaci neposkytnutí dostatečného časového prostoru k tomu, aby se žalobce jakožto žadatel o udělení mezinárodní ochrany mohl na předmětný pohovor řádně připravit, nenaplnuje předpoklad aplikace § 25 písm. d) zákona o azylu. Nejedná se o skutečnost představující situaci, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez závažného důvodu nedostaví k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo že žadatel o udělení mezinárodní ochrany neposkytuje informace pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

3. Další námitky žalobce se týkaly popisu okolností a prezentace úvah o tom, z jakých důvodů by mu měla být poskytnuta mezinárodní ochrana. Žaloba rovněž obsahuje obsáhlé citace z rozsudků Krajského soudu v Ostravě, č. j. 62 Az 49/2021-88 a č. j. 20 Az 11/2022-90.

4. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný předně odkázal na obsah správního spisu a napadené rozhodnutí. K tomu dodal, že se nebude uchýlovat k polemice, zda doručovatel poštovní licence žalobci dodal výzvu k převzetí zásilky ve věci předvolání k pohovoru. Ze sledování zásilek České pošty bylo zjištěno, že zásilka byla poštou přijata k přepravě 8. 6. 2023 a dne 9. 6. 2023 došlo k jejímu doručování. Adresát nebyl zastižen a zásilka byla uložena na poště, přičemž tvrzení žalobce, že mu ze strany pošty nebyla zanechána výzva k převzetí zásilky, není ničím podloženo. Dne 20. 6. 2023 pošta odeslala dopis zpět žalovanému, jelikož si adresát ve stanovené odběrní lhůtě zásilku nevyzvedl. Rovněž hypotetické úvahy v žalobě o tom, zda byla zachována fikce doručení a zda se mohl žalobce dozvědět o předvolání k pohovoru v termínu, neobstojí. Žalovaný uvedl, že je mu známo na podkladě obecně zveřejněných informací na internetu, že do výpočtu úložní doby pošta započítává různé faktory, a to zda zásilka byla uložena v den doručování na ukládací poště a adresát měl možnost si ji v ten samý den vyzvednout, a tudíž úložní doba běží od toho samého dne, či adresát nemá možnost si na ukládací poště v ten samý den vyzvednout zásilku, ale až následující, a úložní doba běží od následujícího dne. V každém případě je na žalobci, což ostatně ukládá i zákon o azylu, aby dbal řádně na přebírání pošty a byl správnímu orgánu k dispozici a mohl poskytnout řádné informace a dostavit se k pohovoru, což v jeho případě nebylo splněno. Žalovaný má za to, že spisový materiál neprokazuje žádné pochybení správního orgánu, a proto žádost žalobce byla dle zákonných norem zastavena dle § 25 písm. d) zákona o azylu. Žalovaný dále poznamenal, že k žalobním bodům ohledně údajné hrozby vážné újmy, která žalobci hrozí v Iráku, nebude podávat další vyjádření, neboť žádost o udělení mezinárodní ochrany nebyla rozhodnuta meritorně.
5. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce dne 17. 1. 2023 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. 20. 1. 2023 poskytl údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany a téhož dne s ním byl proveden pohovor za přítomnosti tlumočníka arabského jazyka. Protokol o pohovoru je součástí správního spisu na č. l. 8 až 11. Následně, aniž by správní orgán do spisu zakládal nějaké podklady, přípisem ze dne 1. 6. 2023 předvolal žalobce k pohovoru (doplňujícímu) ve věci mezinárodní ochrany na den 21. 6. 2023 v 9:30 hodin. Zásilka s předvoláním k pohovoru byla žalobci zasílána doporučeně pod č. X a adresována mu byla na ulici D. X v K. Podle údajů na této zásilce bylo předvolání k pohovoru doručováno poštovní doručovatelkou dne 9. 6. 2023, přičemž adresát nebyl zastižen. Adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení, aby si zásilku vyzvedl ve lhůtě 10 dnů. Zásilka byla připravena k vyzvednutí 9. 6. 2023. Uložena byla na poště od 9. 6. 2023 do 19. 6. 2023, a protože si zásilku adresát nevyzvedl, byla odesílateli vrácena 20. 6. 2023 zpět. Na č. l. 17 správního spisu je úřední záznam ze dne 21. 6. 2023 o tom, že se uvedeného dne žalobce nedostavil k doplňujícímu pohovoru v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany. Poté správní orgán 30. 6. 2023 vydal žalobou napadené rozhodnutí č. j. OAM-61/Za-ZA11-K09-2023, kterým řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, s odůvodněním, že dne 21. 6. 2023 se žalobce nedostavil k pohovoru ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Nic dalšího nad rámec údajů o tom, že výzva k pohovoru byla žalobci doručena náhradním způsobem podle § 24 odst. 3 zákona o azylu uložením na příslušné provozovně držitele poštovní licence, žalovaný neuvedl.

7. Podle ust. § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění do 30. 6. 2023, řízení se zastaví, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany se bez závažného důvodu nedostavil k poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo k pohovoru nebo neposkytuje informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
8. V rozsudku č. j. 2 Azs 32/2014-25 Nejvyšší správní soud uvedl kromě jiného, že z citovaného zákonného ustanovení vyplývají, a to i pro krajským soudem posuzovanou věc, 2 klíčové skutečnosti: a) nelze řízení zastavit, pokud se žadatel nedostaví k pohovoru ze závažného důvodu, b) řízení nelze zastavit ani tehdy, pokud na základě dosud zjištěných skutečností lze rozhodnout i bez pohovoru. Ve vztahu k obojímu musí rozhodnutí o zastavení řízení obsahovat dostatečné odůvodnění, konec citace. Důvodem, pro který krajský soud přistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí je skutečnost, že v něm zcela abscentuje odůvodnění žalovaného, proč nebylo lze o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodnout bez provedení (doplňujícího) pohovoru. Z výše citovaného obsahu správního spisu plyne, že žalobce správnímu orgánu poskytoval součinnost, dostavil se k poskytnutí prvotních údajů k žádosti a byl s ním proveden pohovor. Skutečnost, že se žalobce dostavil k pohovoru dne 20. 1. 2023, žalovaný přitom v napadeném rozhodnutí vůbec nezmiňuje. Nedostavil-li se žalobce ke správnímu orgánu dne 21. 6. 2023, pak se nejednalo o nedostavení se k pohovoru, jak nepřesně žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, nýbrž k doplňujícímu pohovoru, jak se podává z výše citovaného obsahu správního spisu. Soud uzavírá, že neobsahuje-li napadené rozhodnutí žádné odůvodnění o tom, proč na základě dosud zjištěných skutečností nebylo možno rozhodnout i bez doplňujícího pohovoru, je nutno dospět k závěru, že je z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a tato skutečnost vedla ke zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů. K uvedené vadě byl soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti.
9. Co se týká námitek žalobce, že se nikdy nedozvěděl o tom, že mu byla doručována výzva, aby se dostavil k doplňujícímu pohovoru s tím, že v poštovní schránce nenalezl jakoukoliv písemnost o tom, že by mu na příslušné provozovně poštovní licence byla uložena výzva, krajský soud uvádí, že z ust. § 24 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění do 30. 6. 2023, plyne, že pokud nebyl žadatel o udělení mezinárodní ochrany v místě doručení zastižen, jako tomu bylo v dané věci, tj. dne 9. 6. 2023, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence, u obecního úřadu nebo v přijímacím nebo pobytové středisku, kde je žadatel o udělení mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a žadatele o udělení mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení. Z nedoručené zásilky se podává, že písemnost byla žalobci doručována 9. 6. 2023, přičemž v místě doručení žalobce nebyl zastižen. Z nedoručené zásilky rovněž plyne, že poštovní doručovatel zanechal žalobci 9. 6. 2023 v poštovní schránce výzvu k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení. K tomu soud uvádí, že tato předtištěná výzva s poučením je odtržitelná od obálky a správnímu orgánu se spolu s obálkou nevrátila. Za tohoto stavu je nutno dospět k závěru, že žalobce byl informován o neúspěšném doručení a byl vyzván, aby si v provozovně držitele poštovní licence zásilku ve lhůtě 10 dnů vyzvedl a také o následcích nesplnění výzvy. Zásilka tedy byla doručena fikcí podle § 24 odst. 3 věty druhé zákona o azylu. Byla-li uložena 9. 6. 2023, posledním dnem 10denní lhůty bylo pondělí 19. 6. 2023. Námitky žalobce ohledně doručování předmětné

zásilky obsahující výzvu k dostavení se k doplňujícímu pohovoru soud neshledává důvodnými.

10. Krajský soud s ohledem na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, jak je výše zdůvodněno, rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s., v němž je žalovaný vázán právním názorem soudu o tom, že rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. d) zákona o azylu musí obsahovat dostatečné odůvodnění.
11. Podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci, který měl ve věci úspěch na nákladech řízení částku 6 800 Kč představující náklady právního zastoupení, a to odměnu za 2 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby) po 3 100 Kč dle § 7, § 9 advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a 2 režijní paušály po 300 Kč k uvedeným 2 úkonům právní služby dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Náklady řízení je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 149 odst. 1 o. s. ř., § 160 o. s. ř., zákona č. 99/1963 Sb., v platném znění, aplikovaných na základě § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.10.2023

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně